

Eleveopgaver

Opgave 1 - En tidsrejse

En tidsrejse (Forberedes i klassen)

At beskæftige sig med istiden og istidens fænomener er at beskæftige sig med tid. Lang tid og fjern tid. Store tidsspænd og tidskrævende processer er pr. definition abstrakte, og det er tidsspændet fra istidens slutning og frem til i dag også.

Denne øvelse er et forsøg på at gøre det lidt mere håndgribeligt og fatteligt.

Øvelsen går ud på at koble tid sammen med afstand, og handler om at bevæge sig fra asfaltvejen (Alpevej) og ind til huset foran Egebjerg Mølle.

Afstanden fra Alpevej til huset er meget passende 230m. Hvis hver meter er 50 år bliver den tilbagelagte afstand lig med 11.500 år. Altså ret præcist det tidsspænd der er mellem istidens ophør og i dag.

Ude ved Alpevej er vi i nutiden, inde ved huset er vi tilbage ved istidens slutning.

Du/I kan selv bestemme hvilke begivenheder eller andre facts I vil markere de forskellige tidspunkter /tidsaldre med. Tekniske opfindelser, personlige forhold, påklædning, mad, bolig mm er ofte gode referencer. Nedenfor er nævnt nogle forslag.

30 cm (ca. 15 år)	- Eleverne blev født
1 m (50 år)	- John F Kennedy myrdes. Læreren blev født (?) Beatles m.fl. opstår. - Halvdelen af alle danske hjem har fjernsyn /s/h) - 3 mia. mennesker i verden
2 m (100 år)	-1. Verdenskrig bryder ud. Titanic synker, ca. 1 mia. mennesker i verden
4 m (200 år)	- H.C. Andersens fødsel (ca.) - ½ mia. mennesker i verden. - Hvilke elementer i landskabet ville ikke være her dengang
8 m (400 år)	- Christian d 4 regerer. Ca. ½ mia. mennesker i verden
20 m (1.000 år)	- Vi er i vikingetiden.
40 m (2.000 år)	- Jesus bliver født – jernalder i Danmark
60 m (3.000 år)	- Vi er midt i bronzealderen
80 m (4.000 år)	- Tæt på bondestenalderens slutning i Danmark
120 m (6.000 år)	- Bondestenalderen starter i Danmark
220 m (11.000 år)	- De første mennesker (rensdyrjægere) kommer sydfra til Danmark
230 m (11.500 år)	- I står foran huset og er tilbage ved istidens afslutning. Isen smelter, men der ligger stadig dødis hist og her. - Planter indvandrer sammen med dyr - Landskabet ligger som på fig. 2 i elevmaterialet: Ingen træer eller buske, men måske fyldt med store sten i en leret eller sandet overflade. - Stenstrup Issø breder sig kæmpestor nord for jer.

Elevopgaver

Opgave 1 - En tidsrejse

I kan selv arbejde videre og finde andre og vigtige begivenheder at putte ind. Lad evt. eleverne gruppevis stå for et årstal/afstand og fortælle de øvrige om deres emne. Nogen kan eksempelvis fortælle kort om Christian den 4., og andre om Jesus og romerne.

Det er vigtigt, at I får eleverne med på tanken om denne rejse. Deres fantasi fejler ikke noget, så I skal bare sætte alle sejl til i iscenesættelsen.

Husk at give dem tid til at ”flytte sig”. Det er jo store tidsspring!

P.S. Hvis I vil helt tilbage til istidens begyndelse, må I gå samme tur 10 gange til!

Materialer:

Ingen.

Eleveopgaver

Opgave 2 – Klæd landskabet af

Klæd landskabet af

Med hensyn til de næste opgaver er det en god ide at lade halvdelen af klassen løse opgave 2, mens du hjælper til ved opgave 3 og 4.

Opgave 2 ligger i forlængelse af jeres tidsrejse og skal være med til at bringe eleverne mentalt tilbage i tiden.

Udstyr eleverne med tegnepapir, underlag og blyant og lad dem finde et godt udkig over landskabet (evt. fra rundgangen/svikstillingen) og sig de skal ”klæde landskabet af”.

De skal altså prøve at tegne det landskab de ser UDEN træer, hegn, veje, huse, master, kirker osv. Helt bart og nøgent, men gerne med nogle af de mange sten, der i dag sidder i de mange stengærder i området.

Det vil være svært for nogle, men gå foran (prøv det evt. derhjemme først) og vis hvordan bestemte linier og forløb præger landskabet.

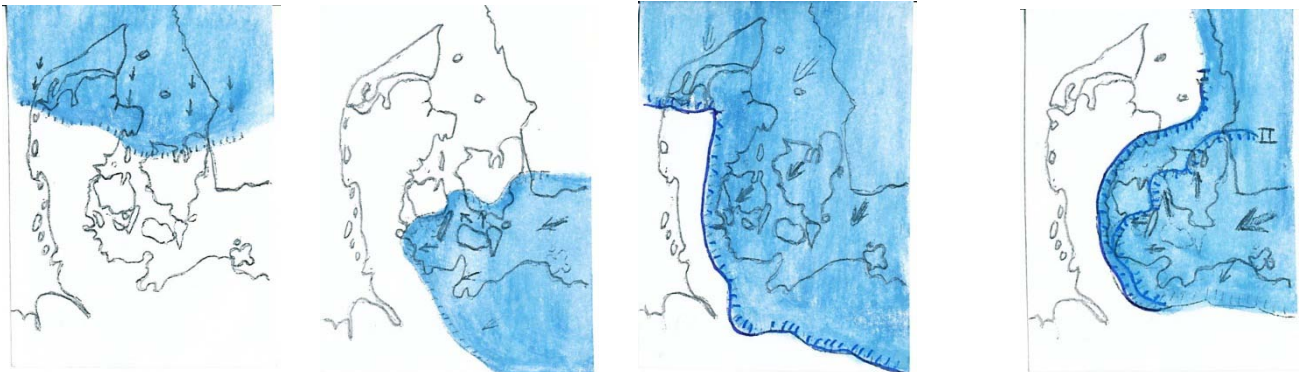
Materialer:

- Tegnepapir
- Underlag
- Blyant evt. farver

Eleveopgaver

Opgave 3 – Isens bevægelser

Isens bevægelser

Disse fire kort fra elevmaterialet indgår i øvelsen.

- Hent de 4 finerplader og læg på jorden, så de danner et kort.
- Lad eleverne arbejde i 4 grupper.
- Hver gruppe får udleveret et reb og en spand med farvede pile.
- Opgaven går ud på at placere rebene på de enkelte isfremstøds yderste positioner og bruge pilene til at vise isens bevægelsesretninger.
  - De blå materialer repræsenterer fremstødet fra Norge for 60.000 år siden.
  - De hvide repræsenterer ”Det gammelbaltiske fremstød” 50.000 år siden
  - De grønne repræsenterer ”Nordøst-isens” fremstød for 22.000 år siden.
  - De røde repræsenterer ”Det Ungbaltiske Fremstød” for 19.000 år siden inkl. ”Bæltfremstødet” for 17.000 år siden. Derfor har det dobbelt længde.

Materialer

- det store ”finerpladekort”
  - laminerede kort med fremstødene
  - spanden med de 4 reb i blå, hvidt, grønt og rødt
  - 4 pile i samme farver.
-

Elevopgaver

Opgave 4 – Stensortering og ledeblokke

Stensortering og ledeblokke

- Lad eleverne arbejde i grupper.
- I skal også her bruge det store finerpladekort.
- Hæld indholdet af de 3 spande ud.
- Lad eleverne sortere stenene ved hjælp af de laminerede stenkort.
- Hvor kommer de fra?
- Læg dem på deres oprindelsessteder.
- Alle de anvendte ledeblokke kan findes på Sydfyn undtagen rombeporfyr, som kun findes i Nordjylland og Nordsjælland (jævnfør første isfremstød).
- Snak med eleverne om stenenes hjemegne og læg de farvede pile ud igen, så de lige får repeteret de 4 isfremstød, og hvilke der har bragt hvilke sten hertil.

Materialer:

- Det store kort
- 3 spande med ledeblokke
- laminerede kort over ledeblokkenes oprindelsessteder
- laminerede stenkort
- farvede pile